

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

CATECHISMI DN.
CONRADI CLINGII, LL
BER QVARTVS. 20

CAPVT PRIMVM.

ARGVMENTA.

1. *De corporali disciplina & quid sit mortificatio corporalis.*
2. *Quantum differat à iustitia spiritus.*
3. *Quam grauer peccant contemptores huiusmodi discipline.*

PRIMÒ, mortificatio est extirpatio vitiorum in corpore nostro per contrarias virtutes & actus ppter Deum, sicuti docet Apostolus ad Coloss. 3. Mortificate mēbra vestra, quae sunt super terram, fornicationē, immunditiam, auaritiam, iram, blasphemiam, turpē sermōnem, mendacium &c. Hęc enim vitia dicuntur membra corporis, scilicet peccati, & illa extirpare debemus per castitatem, paupertatē vel inedia, benignitatem, veritatē, per condonationē &c. hęc enim expellunt vitia atq; mortificant, & sunt membra noui hominis, id est, Euangelici. Sic ad Romanos 6. admodum exhibere nunc membra nostra iustitię, & capite 12. corpora offerre in hostiam viuētē. Sic iubet Christus, Luc 21. cauere, ne corda nostra grauentur crapula, & Matth 17. Hoc genus dæmoniorum non eicitur, nisi ieiunio & oratione. & Romanorum 13. Non in comessionibus & ebrietatibus, prioris Pet. quinto : Sobrij estote & vigilate. 1. Corinthiorum

nono

9. Castigo corpus meum &c. His & similibus auctoritatibus præcipitur illa disciplina corporis atq; mortificatio, nempe vt moderatè bibatur & edatur, vt ieiunemus, laboremus, studeamus rebus sacris, verbū Dei perferutemur, oremus, vigilemus, fugiamus occasionem peccandi, Ecclesiam Dei frequētemus &c. Summa, vt voluptatem nobis subtrahamus, quantū fieri potest ore, habitu, & opere. Sic Ioan. Baptista fuit indutus veste de pilis camelorū, & cibus illi fuit mel atq; potus simplex. Sic Daniel cum socijs suis, sic filij Rechab Iere 35. Omnia illa fiebant, vt peccatum carnis domaretur. Est quoq; quædam mortificatio, quæ à Deo infligitur, vt est infirmitas vel ægrotudo corporis, mors, tribulatio, angustia: & illa non sunt in potestate nostra, & illa tollerare est necessè. Sunt enim præcipuus cultus sanctorum, quem Deus exigit, & sibi placet, sicut Dauid dicit Psal. 50. Sacrificium Deo Spiritus contribulatus &c. ibi exigitur nostra obedientia, quæ dicit, Domine, fiat voluntas tua. Et quanuis hæc mortificatio non est in nostra potestate, mitigari tamen potest nostris precibus & pœnitentia, vt patet in Dauide 2. Reg. vlti. cum plaga pestilentie, cum Ezechia qui ægrotauit ad mortem, cui adijciuntur anni 15. Est quoq; aliud genus mortificationis voluntariè assumptum, necessarium tamen vt fiat ad coercendam carnem, ne saturitas nos obruat, & reddat securos & ociosos, ac indulgeat affectibus carnis: & hanc disciplinam vbiq; docet scriptura, vt dictum est, in eum finem, vt caro dometur, non vt hîc remissio peccatorum & salus æterna, quæ ex Christi merito habemus, quæratur: etsi hoc etiam verum sit, quòd hæc habeant sua præmia.

Secundò, hac differentia oportet notare, qd corporalis illa disciplina & mortificatio non sunt prima & vera iustitia, quæ antè Deum valet, licet etiam exigatur: nam antè Deum est iustitia potissima vera fides,

dilectio, & timor Dei, paciētia, misericordia, pax, gaudium, vt sunt fructus Spiritus sancti Gal. quinto. Hęc enim in corde consistunt, & multò nobilissima sunt opera atque fructus Christiani hominis, quàm externa illa corporalis exercitatio: ideò dicit Apost. 1. Timoth. 4. Corporalis exercitatio parum utilis est, sed pietas fidei scilicet, ad omnia valet: non dicit quòd in toto inutilis sit hęc exercitatio, sed quòd præponendæ illi sunt spirituales virtutes, vera pœnitentia, inuocatio Dei, fides, &cæt. Sine illis virtutibus spiritualibus nihil vel parùm proderit corporalis exercitatio. Facit igitur Apostolus collationem inter hęc exercitia corporalia & spirituales iustitiam, quæ lōgè superior est atq; præstantior.

Fides enim gratis accipit remissionem propter Christum, ideò hoc genus exercitij in alium ordinatur finem, scilicet mortificationem corporis, vt caro dometur, ne in crapulam & ocium, peccata ac vitia cadat: deindè, vt eo magis efficiamur apti adorandum, inuocandum, seruiendum, laudandum Deum, & eius quæ sunt curandum, ac præcepta obseruanda, &cæt. Sic rectè & vtiliter fiunt, & sunt bona opera & verus cultus Dei, mandatus à Deo. & talia opera nõ pertinent propriè ad traditiones humanas, sed sunt opera à Deo mandata, Luc. 21. Attendite vobis, ne forte grauentur corda vestra, &c. Non tamen traditiones abijciuntur, quasi sint nullius momenti. Si enim in hunc finem ordinantur, vt coërceant carnem, & non opinione iustitię & necessitatis atq; salutis: neque enim sic SS. Patres instituerunt ordines religiosorum &cæt. & licet Ioannes Baptista fidem tenuit, & Christũ digito monstrauit, dicens, Ecce agnus Dei, qui tollit peccata mundi &c. Attamen corpus suum domuit vestitu, cibo & potu. Daniel & eius socij Deũ in cœlo adorabant, non gentiũ idola: macerant tamen se, & abstinent à lautioribus. Vidua in templo prædicat

Ioan. 1.

Daniel. 1.

prædicat Christum fide, tamen etiam ieiunat die noctuq; Luc. 2. Sic religiosi in ordinibus fiduciam salutis ponunt in Christum, attamen corpus regulis & obseruantijs coërcent ac domant. Insuper hæc corporalis disciplina licet nõ mereatur iustitiam & salutē, nam regnum Dei non est cibus nec potus, sed pax & gaudium in Spiritu sancto, Roma. 14. attamen habet sua præmia in hac & post hanc vitam. 1. Cor. 3. Vnusquisq; recipiet mercedem secundum suum laborem. Habet ieiunium, oratio, eleemosyna suam promissionem Matthæi sexto: habet paupertas & derelictio bonorum secularium suam promissionem. Matt. 19. Vos qui reliquistis omnia, & secuti estis me, &cæt. Habent hæc omnia sua præmia, & cum his retinent acceptam iustitiam. Rom. 8. Si secundum carnem vixeritis, moriemini.

Tertio, grauissimè peccant, contemnentes huiusmodi disciplinam aut mortificationem carnis, viuētes quotidie in crapula, comestationibus, delitijs & voluptatibus, sicut diues ille epulo apud Luc. 16. & iã totus mundus in lasciuija & licentia viuit sine omni timore Dei. Non capit mundus libertatem Spiritus, sed arripit libertatem carnis. Fides enim liberat conscientiam, ne lex & peccatum nos damnare possint. Est enim Christus nostra iustitia, sapientia, sanctificatio & redemptio, 1. Corint. 1. nam nemo legi satisfacit, idèò Christus impleuit illam, Matthæi 5. At hæc libertatem Spiritus inter mille vix vnus capit, sed hanc trahunt in occasionē carnis, legem seruare contemnunt, peccatum non curant, & sic nihil nisi liberi carnis sunt. Et iam venit quod Christus dicit Mat. 24. cum abundabit iniquitas, refrigescet charitas multorum. Est enim hodie maximus abusus Evangelij, contra quem maximè laborat canonica Iudæ Epistola, ne gratia Dei transferatur in lasciuiã. Scriptura tradit quid contigerit filijs Israël post exitū ex Ægypto,

32

Ægypto,

Iudæ 1.

Aegypto, Exo. 16. quid Lucifero & socijs eius, Esa. 14. & Ezechiel. 26. quid Sodomæ & Gomorræ, Gene. 19. Insuper contra Doctores impios, qui viam Cain ingressi sunt, Gen. 4. qui peccare & lasciuire faciunt homines sicut Balaam, Num. 22. & 23. Qui rebellem faciunt populū, sicut Chore, Dathan & Abiron, Num. 16. Postremò assimilat tales qui descuerunt à prima accepta iustitia & fide, quòd sint nubes sine pluuia, arbores autumnales, errantia sidera, animales homines, carnem suam voluptatibus maculantes, maiestatem blasphemantes, seipso ab Ecclesia segregantes. Hæc omnia Apostolus Iudas, & admonet vt cogitemus futurum iudicium. Mundus autem graues pœnas dabit propter huiusmodi lasciuiam in futuro iudicio: Hodiè enim iuuentus negligitur, & in lasciuia malis exemplis trahitur, quibus tenemur disciplinam & institutionem: deindè fit vita barbarica, & induitur contemptus religionis, id est, omnium sacrorum. Porrò grandior ætas cum iuuentute, neque intellectum, neq; reuerentiam, neq; vlla exercitia religionis habet, & tandem redibimus ad barbarissimum & impietatem: sed væ illis qui occasio sunt &c.

CAPVT II.

ARGVMENTA.

1. *De patientia & cruce, quare toleranda.*
2. *Cur DEVS permittit super nos varia aduersa.*
3. *Quomodo patientia est sacrificium, habem promissionem regni.*

1. **P**rimò patientia est voluntaria passio aduersitatū, quæ sustinentur propter Deum aut iustitiam, & hanc ex natura nemo habet, sed donum Dei est atq; fru-